

Kvalitní škola – příkladná ukázka spolupráce státní správy a akademického pracoviště

Jana Straková, Sociologický ústav AV ČR
jana.strakova@soc.cas.cz

Dvě poznámky z pohledu recenzentky publikace:

1. První poznámka se týká projektu
2. Druhá se týká kurikulární reformy na gymnáziích

1. Ke spolupráci akademické obce se státní správou

Vklad akademické obce:

Preciznost a návyk seznámit se s teoretickými i praktickými poznatky v oblasti zkoumání, kriticky je posoudit a vhodně na ně navázat.

Silné stránky publikace vyplývající z akademického přístupu:

- Publikace ukotvuje českou kurikulární reformu do mezinárodního kontextu a podává obrázek o diskusi vedené v zahraničí. Ukazuje, že situace v ČR není nikterak unikátní, že podobnou cestou jako ČR se vydaly i ostatní vyspělé země a že s řadou kritických výhrad, s kterými se potýkají tvůrci a implementátoři vzdělávací politiky u nás, se potýkají i jejich kolegové v zahraničí.
- Publikace podává komplexní přehled výzkumných poznatků týkajících se postojů českých pedagogů a odborné diskuse v české pedagogické komunitě. Kriticky posuzuje limity dostupných zdrojů.
- Publikace velmi podrobně popisuje úvahy, které vedly k volbě dílčích výzkumných metod, a tím hezky demonstruje, jaké jsou náležitosti řádně vedeného výzkumu.

Podněty pro akademickou obec:

- Výzkumníci mohou v rámci spolupráce kultivovat dovednost prezentovat získané poznatky širší pedagogické komunitě, zvyšovat srozumitelnost a čtivost výzkumných sdělení tak, aby z nich širší pedagogická komunita skutečně mohla profitovat. To řada výzkumníků neumí.
- Je naděje, že výzkumníci pocítí spoluzodpovědnost za pedagogickou realitu a získají zájem aktivně přispívat k jejímu zlepšování. Vzdělávací politika pak bude z jejich erudice trvaleji profitovat.

2. Ke kurikulární reformě na gymnáziích

Primární cíle kurikulární reformy na gymnáziích?

- Pohled respondentů, který v publikaci převažuje: „Primárním cílem reformy je přechod od transmisivní výuky k výuce činností“
- Tento pohled dominuje rovněž na řadě základních škol
- Na základních školách je tento pohled sporný, na gymnáziu je vysloveně nesmyslný
- Přináší nebezpečí samoúčelných zábavných aktivit bez jakéhokoli výukového cíle

Aspekty efektivních výukových strategií z pohledu zahraničních výzkumů

1. strukturovanost (přehlednost a srozumitelnost, zpětná vazba),
2. orientace na individuální potřeby každého dítěte
3. kognitivní aktivizace (cílené rozvíjení myšlenkových dovedností – řešení obtížných úkolů, důkladné promýšlení výukového materiálu, kritické posuzování předkládaných poznatků,....)

Primární cíle kurikulární reformy na gymnáziích? - pokračování

- Na gymnáziu by primárním cílem měla být kognitivní aktivizace - rozvíjení myšlenkových dovedností
- Kritériem pro volbu metody by měl být právě její potenciál ve vztahu k rozvoji myšlenkových dovedností
- Další část projektu by měla tuto skutečnost akcentovat.....